

KWIT (129) *sb*

kwit *m* (120), **kwita** *f* (2), kwit *a.* kwita (7); kwita *UstPraw* (2).

kw-, qw- (87), qu- (41), cw- (1).

sg *N* kwit (3). ◇ *G* kwitu (13), kwity (1). ◇ *D* kwitowi (1). ◇ *A* kwit (33). ◇ *I* kwitem (7); -em (3), -(e)m (4). ◇ *L* kwicie (4) [w tym z przydawką: *m* (3), *f* (1)]. ◇ *pl N* kwity (12) [w tym: *m* (11), *m a.* *f* (1)]. ◇ *G* kwitow (14); -ów (12), -ow (1), -(o)w (1); -ów : -ow *SarnStat* (12 :1). ◇ *A* kwity (32). ◇ *I* kwity (6), kwitami (1) *SarnStat*. ◇ *L* kwiciéch (2).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. Dokument potwierdzający odbiór pieniędzy lub jakiejś rzeczy; *acceptilatio Calep, Cn; antapocha, apocha, apodixis Cn* (79) : *GroicPorz* y, yv; *Lecz* bys ty miał przylięgąć towarzyszu miły/ *V* dyabłabyście s pánem śnadź y s kwity byli. *RejZwierz* 101; *Calep* 13b; *Vrządnik* żadney rzeczy bez qwitu dla łatwieyżey liczby nie ma dawać/ ani oddawać: á kwit ma mieć ná rejestrze/ áby łacwieyżza liczbá byłá: a gdy rejestrowi nie wierzą/ qwit vkázác. *GostGosp* 16; á lkoro łáłzt wyprzeda/ pieniądze oddać *Vrządnikowi*: á karb miałto qwitu z *Vrządnikiem* mieć/ iáko mu zá wiele łáłztow pieniądze odda. *GostGosp* 46, 32, 42, 158; *SarnStat* 7 [2 r.], 221, 362 [2 r.], 364, 404 (15); *VotSzl* Ev.

kwit czego (2): zá vkazániém kwitu zupełného oddánia *Contribuciiéy/ łronę* wolną *Stároftá* od wżyftkiého vczynić będzie powinien *SarnStat* 345, 1069.

kwit z czego (6): (*nagł*) *O kwicie* zdány [*lege: z daniej*]: *Cazimirus tertius folio 34* (–) *Od pińania* zdány [*lege: z danej*] kwity pisarz nic niema brác *UstPraw* Gv; *GostGosp* 24, 152; *Także* y quity náłzé/ [...] záchowáné bydź máią oprócz quitów z poboru *Wielkiego X. Litewfkiego/ w Roku 1589.* pozwoloného. *SarnStat* 415, 973.

kwit od kogo (1): *MAią* tákie pieniądze fkládác [...] biorąc kwity od *Stároft/ á* łami téz dáiąc *Stároftóm* recognicią z tego co im dádzą *SarnStat* 972.

kwit czyj (3): *ZapWar 1528 nr 2457*; *O mytách* ná rzékách, y kwiciéch pińárzów célnych. *SarnStat* 403, 1202.

Zwroty: »kwit brać, wziąć« = *syngrapha exhibere Modrz* [*szyk zmienny*] (4 : 3); *MetrKor* 57/117; *GroicPorz* y; *ModrzBaz* 123v; *W niebytności Páńfkiey* kiedy gość przyedźie/ przyaciél *Páńfki/ ma* qwit wziąć co potrzeb wyda od gościá albo od łługi iego: dla liczby y wiáry co wydał. *GostGosp* 24, 32; *SarnStat* 972, 1251.

»kwit da(wa)ć (*a.* wyda(wa)ć); pod kwity wydawać; kwitow dawanie« [*szyk zmienny*] (5; 1; 1): przeto nádziewałbych fię/ żeby tákiemu podeyrzeniu mieyfcá dáley żadnego niebyłó/ gdyby y ci coby przynóšili pieniądze do fkarbu/ y ci ktorzi ie bráli/ zobopolnie łobie kwity pod pieczęćiami dawáli [*qui acciperent fide et tabulis signatis agerent omnia*]. *ModrzBaz* 124v; *GostGosp* 24; *SarnStat* 346, 347, 395; *Przy tym* niechayby wżytko pod iftotnymi rekognicyámi odbieráli: á także pod pewnymi kwity wydawali. *VotSzl* E.

»za kwity dawać (*a.* oddawać)« [*szyk zmienny*] (2): *ODnošić* té pieniądze *Deputat* ieden piérwżą ratę/ á drugi/ drugą ratę ma bydź powinien do *Lwowá*: y tám ie z wiadomością *Hetmáńfką* *Pińárzowi* oddawać *Polnemu/ zá* *Kwity* fłufznými/ wedle porządku wyszżey opifáného. *SarnStat* 363, 1202.

»iść za kwit« = *poruszać się po danym terenie, opłaciwszy cło z góry za wszystkie przejścia* (2): A Spółky thak polak iako Ormyanyn, thak theż Thvrczin Wolofzanyn Othmyczywfy Głowne wlvckv mytho ydzye za quitt po Wolynyv gdzie chce *MetrKor* 57/117, 59/276.

»za kwity odbierać« (1): Vrzędnik/ Włodarz/ Páni Stára ktora do folwárkow ieżdži/ álbo Pánná flůžebna według proporcyey/ iáycá/ kury/ przez cále láto zá qwity odbierác od Dworek máiá *GostGosp* 108.

»odsyłać pod kwitem« (1): Wełnę/ pierze/ ma ná iedno mieyfce odfyłác/ gđzie rofkażá/ pod wagá y qwitem. *GostGosp* 118.

»kwit ukazać; ukazanie kwitu« [*szyk zmienny*] (4; 1): Panu Alexandrowi nakazdy rok słałem pułtora Tysiáca złotyeh, vkażę to y Quity zadwielecie *ActReg* 165; *GostGosp* 16; *SarnStat* 345, 432, 1266.

Wyrażenia: »kwity łuckie« = *potwierdzenie opłaty cła w Łucku* (2): A gdi załzye do domv ydą mayá nyeyakye przeciwnofzci na przerzeczonich myefzczach dlia thego ze nyedbayá na Qwythy Luczkye dlia thego biwayá przenagabany *MetrKor* 57/115v, 59/272v.

»kwit poborowy« [*szyk 1 : 1*] (2): Záchowuiác w mocy quitj poborowé Podfkárbiów náłzyeh/ ile kiedy im odbieránié poborowych pieniędzy należało *SarnStat* 415; *VotSzl* Cv.

»stare kwity« (4): *RejRozpr* C4v; á z młynów wedle ftáryeh kwitow [*secundum antiquas taxas et quitantias JanStat* 370] pobory niech będą wyciągáné. *SarnStat* 343, 761, 1214.

»kwit urzędnie napisany (a. zapisany), urzędny« = *kwit napisany przez urzędnika* (2 : 1): á ku zápláceniu żadnego przyftoynieyżzego dowodu nieieft przeciw Cyrográfowi/ iáko quit albo włafná ręká albo vrzędnie nápiłány *GroicPorz* y, x4v [2 r.].

»kwit własnej ręki, własną ręką napisany« = *kwit napisany przez jedną ze stron zainteresowanych bez urzędnika* (2): przeciw Cyrográfowi/ quitem włafney ręki/ albo też vrzędnym. *GroicPorz* x4v, y.

Szereg: »rekognicyje i kwity« (1): A włytkie ták *perceptorum* iáko y *expenforum* rekognicye y kwity/ niechayby do kșiąg fkárbowych zaráz áktykowáli *VotSzl* E.

Wyrażenie przyimkowe: »bez kwitu« (1): Muśiłz dáć polffeiá bez wízelkiego kwitu. *BielSen* 6.

W przen (2) :

Zwroty: »dawać kwit« (1): tho iuż Pan z niego bierze iáko czyńiż albo iáką dań zá ony młode álbo nieobáczne wyftępk iego/ a pothym mu iuż dawa kwit á zrżyna mu iáko ná kárbie iż mu íe iuż dofyć sítháło zá on powinny dług iego. *RejAp* 132.

»kwit odnieść« (1): Ale niewiernik iuż ták muśi być vdręcżony á kwitu żadnego nie odniefie/ iedno profto z mąk do piekła. *RejAp* 132v.

Przen: *Potwierdzenie, wyraźny dowód* (4) :

kwit czego (1): Dafz mi kwit poćciwego ná wízem záchowánia. *RejZwierc* 271v.

kwit od kogo (1): Byłem iá też iáko y thy/ Y miałem od ízczęfcia kwity/ Pátrż co mi ímierć vcżyniła *RejZwierc* [238].

Zwroty: »dać kwit« (1): *RejZwierc* 271v cf *kwit czego*.

»pokazywać, ukazać kwit« (1 : 1): Ziedney to kuźniey wyfzło/ pokazuią kwity Troiáki Bog/ dwoy Kryftus/cżłowiek też íowity. Ná ktorym fundámencie/ Czárt íwe pánowánie Zbudował był *GrzegŚm* Av; *CiekPotr* 61.

2. *Rewers, pisemne zobowiązanie do zapłacenia pieniędzy, zwrotu pożyczki; quitatio JanStat (16)* : y kwitował ze wżyſtkiego dłuźniká nie winnie poprzyſiężonego/ co mu ſzło y w Trybunale/ gdy o tęń dłuź brát zábitego czynił: á chocia zádawał łáſz kwitowi/ przecię przyſięgę przy kwicie ſkazáno. *GórnRozm F2, F2 marg, Lv; SarnStat 698.*

kwit czego (1): áby teź Zupnik Bydgoſki Zupnikowi Ruſkiému zá tę łól po ſpuſzczeniu iéy nádáléy w czwierz látá pieniádze albo kwity zá náſzym rokazániem wydánych pieniády oddawał *SarnStat 395.*

kwit czyj (5): A [*Podskarbi*] kwity náſzemi ábo czyiemi inſzemi nie ma ſie brónić: chyba któróbý były na ſłuźebné obróny potoczny obróconé. *SarnStat 359, 377, 415, 419 [2 r.].*

Zwroty: »kwity w pieniádzach odprawowác« (1): Dymitr Podſkárbi wżyſtki kwity Pánów y Szláchty/ którégobykolwiek ſtanu byli/ w pieniádzach ma odpráwowác [*omnes quittance Principum Nobilium, Dominorum [...] in pecuniis debet expedire JanStat 42*] *SarnStat 377.*

»dać na kwity« (1): Oblicza ſie s káletá nie chce reſpondowác/ Muſi iey dáć na kwity gdy nie máſz co ſchowác. *RejWiz 16v.*

Wyrażenie: »kwity solne« = *quittance salis JanStat (2)*: kwity pánów Szláchty/ pánów Duchownych/ iákiégobykolwiek ſtanu byli/ Zupnikowi nie máią bydź dawáne; wyiáwſzy tylko kwity ſolné. *SarnStat 377, 377.*

Szeregi: »listy i kwity« (1): Poborce obrani na žáadne listy i kwity wydawać pieniády nie mają *Diar 80.*

»pieniádze albo kwity« (1): *SarnStat 395 cf kwit czego.*

3. *Rozliczenie, zwolnienie od wzajemnych zobowiązań (19)* : dopwſzczaya themw tho woyewodziczowi. then quyth przenyecz sxyak Groczkich w siamskie [!] *ZapWar 1548 nr 2667, 1548 nr 2667; SarnStat 364, 1260.*

kwit od kogo (1): Prze kwit od poiednánéy ſtrony, *ſiſtitur bannitio* Którá z Káncelláriiiey winni wydác *SarnStat 549.*

Zwroty: »dać kwit [komu]« (1): y dayá cwyť y wżytkyę prawa: ſlachetnyemu ſczelźnyemu czyechalewſkemu *ZapKoſcier 1586/63.*

Wyrażenie: »kwity grodzkie, przed księgami grodzkimi« (1 : 1): Kwity Grodzkie wazné in genere nie wymiániáiąc. *SarnStat 540, 540.*

»kwit i doſyć uczynienie« (2): gdzieby przed ſądém vkazał y powiedział quit i doſyć uczynienie za tęń dłuź *ComCrac 22, 22.*

»liczba i kwit« (1): co zſtrony liczby tákowéy y kwitu/ dwie częſci ſtanów wczynią *SarnStat 443.*

»kwit a wolnoſć« (1): A my ták bez ráchunku chcemy záwždy kwitu a wolnoſci od niego. *RejPos 252.*

»zapisy i kwity« (2): PRzenieſienie zapiſów y kwitów/ y innych rekognicyy wſzelákich Grodzkich do ksiąg Ziemſkich *SarnStat 541 [idem] 1198.*

W przen (3) : Záwždy gdy obraźona/ przyiaźń bywa náſzyt/ Ná wieczne tám przymierze/ trudno bywa o kwit. *RejZwierz 119v.*

Zwrot: »kwit [z czego] brać« (1): na ſpowiedzi ludzie kwit z grzechow biorá *SkarKaz Oooo2c.*

»odnieſć kwit« (1): A odnioſł kwit łáſkawy z miłofierdzia iego. *RejZwierz [272]v.*

Przen (1) :

Wyrażenie przyimkowe: »z kwitem« = *nic nie załatwiwszy, z niczym (1):* Iednego walká zniŹczy thák y z domem/ A drugi s kwitem teŹ iedzye ná chromym. *RejZwierc* 228.

a. W funkcji orzeczenia (1) :

Zwrot: »być kwit [od kogo o co]« = *być wolnym od zobowiązań wobec kogo (1):* Iakvp LganowŹki IvŹ yeŹt Kwyt odemnyę o tę pol trzecza sta *ZapKoŹcier* 1584/50.

4. praw. Odroczenie, prawne poŹwiadczenie o niemoŹności stawienia się pozwanego w sądzie (13) : y zaniechawŹy wŹyŹtkich wymówek/ zwłók/ z którýkolewiek przyczyny/ álbo teŹ kwitów/ które z prawá zwykły bydŹ dawáné y pozwaláné/ y wŹyŹtkich innych prawnych zwłók/ y takŹe ruŹzenia Sędzi/ odpowiadác/ [...] będŹie powinien *SarnStat* 686 [*idem* (3)] 1249, 1251, 1257, 1254.

Zwroty: »brać, wziąć na kwit« [*szyk zmienny*] (3 : 3): Dzifia muŹifz záplácíc coŹ obiecał wczorá. Nie wezmá tám ná kwity/ ani pro maiori/ Ni z ápellácijámi biegáią zá dwory. *RejZwierc* 242, 244; *GórnRozm* Iv; TákŹe y na Kwit moŹe wziąć, iáko *ad Munimentá*, do drugich Roków. *SarnStat* 764, 698, 1254.

»brać się na kwity« (2): A chociay więc przypadnie czáfem rok záwity/ Ali pan moy do ftá mil bierze fie ná kwity. *RejWiz* 123v; *RejZwierz* 101.

*** *Bez wystarczájącego kontekstu (2) :* Cefsio. Kwity. Káfrowanie. *SarnStat* 644, 1309.

Synonim: 1. cyrograf.

Cf KWITACYJA, KWITBRYF